

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС АНАЛИЗИ“

ЗА СПЕЦ: „Аутосорсинг и бизнес развитие“; ОКС „магистър“ – задочно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за ПН 3.7, 3.8, 3.9; 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за ПН 3.7, 3.8, 3.9; 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 30 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	
т.ч.	
• ЛЕКЦИИ	15
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	210

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Иван Петров)
2. ....
(Доц. д-р Илиан Минков)
3. ....
(Гл. ас. д-р Влади Куршумов)

Ръководител катедра: .....
„Индустириален бизнес и логистика“ (Доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Бизнес анализи“ е основополагаща за подготовката на специалисти с образователна и квалификационна степен „магистър“ в специалност „Аутсорсинг и бизнес развитие“. Курсът на обучение има за цел запознаване на студентите с инструментариума за анализ на дейността на бизнес единицата и на тази основа - вземане на обосновани решения за нейното бъдещо развитие. Дисциплината има връзка и с дисциплините „Въведение във финансите“, „Менеджмънт и маркетинг“ и „Количествени методи.

С изучаването на тази дисциплина студентите от специалността придобиват необходимите знания за:

- теоретико-методическите основи на анализа на дейността на предприятията;
- организацията и технологията на провеждане на диагностичния анализ;
- методи за анализ на външна и вътрешна бизнес среда, за разработване и избор на стратегически алтернативи;
- инструментариум за анализ на разходите и финансовото състояние на предприятието;
- подходи и аналитични техники за разработване на обосновки при специфични управленски ситуации.

Дисциплината „Бизнес анализи“ формира умения за:

- разработване на стратегически и тактически анализи и използването им в управлението;
- ползване на финансовите отчети, оперативната счетоводна и статистическа отчетност за целите на анализа;
- обработване на информация и разкриване на тенденции и проблеми в дейността на предприятията;
- определяне на количественото влияние на факторите върху търсени резултативни показатели;
- определяне на изменението и динамиката на отчетните показатели спрямо базисни и планови величини;
- разкриване резерви за по-доброто използване на производствените фактори и от там – подобряване на ефективността от стопанската дейност на предприятието;
- разработване и аргументиране на управленски решения при оценка на целесъобразността на производства и проекти; при избор на дейности за аутсорстване; при критични ситуации за прекратяване на губещи дейности и др.

Дисциплината „Бизнес анализи“ развива следните ключови компетентности:

- Математическа – диагностициране на състоянието, проблемите и перспективите на фирмата на основата на инструментариум от математиката и статистиката;
- цифрова – способност за работа със специализиран и универсален софтуер за бизнес анализи;
- предприемаческа – умения за аргументирани обосновки на стратегически и тактически решения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Тема 1. Обща характеристика на стопанската дейност в предприятието	
1.1	Същност, роля и задачи на икономическия анализ в предприятието
1.2	Видове икономически анализ
1.3	Кратка характеристика на методите на икономическия анализ
1.3	Организация и етапи за провеждане на икономическия анализ
Тема 2. Методи на икономически анализ	
2.1	Обща характеристика и класификация на методите за икономически анализ
2.2	Методи за определяне на количествено влияние на фактори
2.3	Методи за пирамидален анализ. Икономико-математически методи.
Тема 3. Информационно осигуряване на анализа на стопанската дейност	
3.1	Същност и съдържание на годишните финансови отчети на предприятията и докладите за дейността
3.2	Същност и съдържание на годините статистически отчети за дейността на предприятията
3.3	Статистически годишни и периодични публикации и възможностите им за информационно осигуряване анализи на средата
Тема 4. Стратегически анализ на средата на предприятието. Анализ на генералното обкръжение.	
4.1	Съдържание и основни направления на анализа на средата
4.2	Съдържание, критерии и методи за оценка на генералното обкръжение
4.3	Анализ и оценка на макрообкръжаващата среда
Тема 5. Стратегически анализ и оценка на оперативното обкръжение	
5.1	Съдържание и основни направления на анализа на оперативното обкръжение
5.2	Съдържание, критерии и методи за оценка на микрообкръжаващата среда
5.3	Обобщаваща оценка за състоянието и изменението на микро-обкръжаващата среда.
Тема 6. Анализ на финансовото състояние на предприятието (обща оценка)	
6.1	Задачи и основни направления на анализа. Обща оценка на финансовото състояние
6.2	Анализ на приходите, разходите и финансовия резултат. Количествено влияние на факторите
6.3	Анализ на активите, капитала и пасивите
6.4	Анализ на паричния поток
Тема 7. Анализ на финансовото състояние на предприятието (финансови коефициенти)	
7.1	Показатели за ликвидност и обръщаемост
7.2	Показатели за задлъжнялост и платежоспособност
7.3	Показатели за ефективност и възвръщаемост
Тема 8. Анализ на продажбите и производствената дейност	
8.1	Основни направления на анализа на продажбите и производствената програма
8.2	Анализ на обема на производството и продажбите
8.3	Анализ на асортимента и асортиментната структура

8.4	Анализ на ритмичността на производството
8.5	Анализ на качеството и конкурентоспособност на продукцията
Тема 9. Анализ на разходите и себестойността на продукцията в предприятието	
9.1	Задачи и основни направления на анализа
9.2.	Анализ на разходите по елементи, статии и по видове дейности
9.3	Анализ на разходите за материали, заплати, амортизации, видове изделия, за брак, на комплексните разходи
9.4	Анализ на разпределение на разходите на променливите и постоянните разходи
Тема 10. Аналитични подходи и техники за аргументиране на специфични управленски решения	
10.1	Анализ на основа на подхода „приходи-разходи-печалба“ при обосновки на целесъобразността на проекти и цени.
10.2	Анализ на база на подхода „да се купи отвън или произвежда“ при обосновки на решения за аутсорсинг
10.3	Анализ на база на подхода „релевантни“ и „нерелевантни разходи“
10.4	Управленски анализи за аргументиране на решения за спиране на произвеждани продукти и дейности

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Индивидуално задание – Количествен факторен анализ	1	30
1.2.	Индивидуално задание – Финансов анализ на дейността на конкретно публично предприятие (на основа на електронна таблица)	1	100
1.3.	Контролна работа (тест и задачи)	2	30
Общо за семестриалното оценяване:		4	160
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	50
Общо за сесийното оценяване:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		5	210

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Бизнес диагностика“, качени в Платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна
2. Ненов, Т. Бизнес диагностика. Университетско издателство на ИУ, Варна, 2012.
3. Паунов, М. Стратегии на бизнеса (трето издание). Унив. изд. Стопанство, София, 2007.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

4. Видео лекции по дисциплината <https://www.youtube.com/@IvanPetrov UE Varna>

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Костова, Н.. Финансово-счетоводен анализ. Варна, Бизнес практика Актив, 2019;
2. Тимчев, М. Финансово-стопански анализ. София, Нова звезда, 2011;
3. Тодоров, Л. Рентабилност и бизнес риск. Модели и методи за анализ. София, Тракия -М., 2003;
4. Чуков, К., Иванова, Р., Финансово-стопански анализ на предприятието, София, УНСС, 2011.